

Bruxelles, den 7. marts 2018
(OR. en)

6911/18

CO EUR-PREP 16
POLGEN 25
ECOFIN 215
UEM 76
SOC 126
EMPL 93
COMPET 139
ENV 162
EDUC 92
RECH 100
ENER 96
JAI 204

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Vedr.:	Det europæiske semester 2018: Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet – Fremsendelse til Det Europæiske Råd

Vedlagt følger til delegationerne teksten til henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet.

Rådet for Almindelige Anliggender opfordres til på samlingen den 20. marts 2018 at beslutte at fremsende henstillingen til Det Europæiske Råd i overensstemmelse med artikel 121, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Rådet vil formelt vedtage teksten i bilaget, efter at Det Europæiske Råd har drøftet sine konklusioner om den i overensstemmelse med artikel 121, stk. 2, i TEUF.

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om den økonomiske politik i euroområdet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 136 sammenholdt med artikel 121, stk. 2,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den økonomiske ekspansion i euroområdet fortsætter og er blevet stadig bredere funderet på tværs af landene. Opsvinget drives i stigende grad af den indenlandske efterspørgsel, idet privatforbruget udgør det største bidrag til vækst og nye investeringer. Beskæftigelsen fortsatte med at stige gennem hele 2016 og i første halvdel af 2017. Arbejdsløsheden er faldet betragteligt, om end den stadig ligger over niveauet i 2008. Opsvinget i euroområdet er imidlertid kendetegnet ved en afdæmpet kerneinflation og lønudvikling, et stort overskud på de løbende poster samt fortsat lave, om end stigende investeringskvoter. Specielt den afdæmpede lønudvikling synes at være forårsaget af endnu uudnyttet arbejdskraftpotentiale i nogle økonomier, lave inflationsforventninger, som smitter af på lønforhandlingerne, og lav produktivitetsvækst. Husholdningernes realindkomst er steget, men den ligger stadig under niveauet i 2008 i mange lande. Der er stadig forskelle på tværs af eurolandene, hvad angår BNP pr. indbygger og arbejdsløshed. Langtidsledigheden og ungdomsarbejdsløsheden er fortsat meget høje, mens fattigdom, social udstødelse og ulighed fortsat udgør et alvorligt problem i flere medlemsstater.
- (2) Generelt set lader der ud fra analysen af de økonomiske indikatorer for euroområdet til at være grundlag for yderligere at understøtte efterspørgslen, investeringerne og lønudviklingen, uden at dette øger risikoen for at udløse et inflationspres, og samtidig fremme en genoprettelse af balancen, både internt og over for resten af verden, samt den økonomiske og sociale konvergens og øge den potentielle vækst. Samtidig skal de tegn, der er på opbygning af nye ubalancer, bl.a. på boligmarkedet i nogle medlemsstater, overvåges nøje³.

³ Jf. rapporten om varslingsmekanismen 2018.

- (3) Der kan stadig konstateres alvorlige ubalancer i euroområdet. Hvor nettodebitorlandene har gjort store fremskridt med hensyn til at korrigere deres ubalancer over for udlandet, har nogle kreditorlande fortsat store overskud på de løbende poster, hvilket afspejler et generelt fald i den samlede efterspørgsel. Det har bidraget til et overskud på 3,3 % af BNP i euroområdet i 2016, som ifølge fremskrivningerne vil falde til 2,9 % af BNP i 2019. De mest gældsatte medlemsstater forbedrer langsomt deres nettostillinger over for udlandet, men der er stadig behov for en vedholdende indsats for at genoprette balance. Lande, der længe har haft store underskud på deres løbende poster, har stadig betydelige negative nettostillinger over for udlandet, som generelt er kombineret med en stor gæld i den private eller offentlige sektor, hvilket indebærer sårbarhed. Samtidig skal lande med store overskud på de løbende poster også gøre en indsats for at understøtte den indenlandske efterspørgsel og den potentielle vækst og således bidrage til genoprettelse af balance i euroområdet.
- (4) Lønudviklingen og jobskabelse bidrager til det økonomiske opsving i euroområdet ved at understøtte den samlede efterspørgsel, mindsker ulighederne og bidrager til at sikre højere levestandarder i området. Velfungerende løndannelsesmekanismer bør sikre lønninger, som er differentierede afhængigt af land, sektorspecifikke forhold og under behørig hensyntagen til ændringer i produktiviteten. Processen med at genoprette balance i euroområdet kunne fremskyndes ved at implementere strukturreformer, som øger produktiviteten, og forbedre kvaliteten og sammensætningen af de offentlige udgifter med henblik på at støtte investeringer i alle lande, fremme lønudviklingen under hensyntagen til arbejdsmarkedsparternes rolle og en øget efterspørgselsdynamik i nettokreditorlandene samt gennemføre foranstaltninger, der dæmper op for væksten i enhedslønomkostningerne i nettodebitorlandene og sigter mod at forbedre deres konkurrenceevne.
- (5) Det overordnede makroøkonomiske policymix i euroområdet, herunder penge-, finans- og strukturpolitikken, er nødt til at være ensartet og velafbalanceret for at sikre en robust og holdbar økonomisk vækst. I de senere år har pengepolitikken grebet til nye ukonventionelle midler for at nå ECB's mellemfristede inflationsmål, hvilket også har understøttet vækst og jobskabelse. Den pengepolitiske linje og den økonomiske udvikling gør det nødvendigt at rette fokus mod finans- og strukturpolitikken. Der er behov for passende finanspolitikker og fokus på strukturreformer for at understøtte vækstpotentialet i vores økonomier.

- (6) Det er vigtigt at sørge for en stærk samordning af den nationale finanspolitik ud fra fælles regler for at nå frem til en passende samlet finanspolitisk kurs i euroområdet og sikre en velfungerende monetær union. De fælles budgetregler har til formål at sikre holdbarhed i den nationale gæld og samtidig skabe plads til makroøkonomisk stabilisering. Den finanspolitiske kurs i medlemsstaterne såvel som i euroområdet samlet set skal således tilgodese målsætningerne om holdbarhed i de nationale offentlige finanser på lang sigt og makroøkonomisk stabilisering på kort sigt, både i de enkelte lande og i euroområdet som helhed. I lyset af den igangværende, bredt baserede økonomiske vækst i euroområdet, som på nogle områder ganske vist fortsat er præget af efterdønningerne af krisen, synes en stort set neutral finanspolitisk kurs for euroområdet som helhed i 2018 fortsat at være hensigtsmæssig. Det er nødvendigt med en passende differentiering af eurolandenes finanspolitiske indsats, idet der tages hensyn til deres finanspolitiske råderum og afsmittende virkninger mellem landene. Samtidig tilsiger forbedringen af den økonomiske situation en genopbygning af de finanspolitiske stødpuder, samtidig med at vækstpotentialet i vores økonomier fortsat styrkes.
- (7) En afgørende forbedring af sammensætningen og forvaltningen af de nationale budgetter, både hvad angår indtægts- og udgiftssiden, bl.a. ved at omfordele midlerne til materielle og immaterielle investeringer, vil styrke de offentlige finansers indvirkning på væksten og øge produktiviteten på længere sigt. En forbedring af den måde, hvorpå de nationale budgetrammer fungerer, og velforvaltede udgiftsanalyser understøtter en troværdig og vækstfremmende finanspolitik.
- (8) Det er vigtigt, at skattestrukturen er veludformet, så skatten kan bidrage til vækst og beskæftigelse og til at udligne uligheden. For at sikre mere effektive og fair skattesystemer er det vigtigt at forenkle og modernisere skattesystemerne og sætte ind mod skattesvig, skatteunddragelse og skatteundgåelse. Det kan frigive ressourcer til offentlige investeringer og bl.a. til uddannelse og sundhed og vil bidrage til at støtte de samlede investeringer, beskæftigelse af høj kvalitet og økonomisk og social konvergens. Det er navnlig vigtigt at træffe foranstaltninger mod aggressiv skatteplanlægning for at beskytte de offentlige indtægter, forhindre konkurrenceforvridninger mellem virksomheder, bevare den sociale samhørighed og bekæmpe den stigende ulighed. Det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag vil bidrage til bekæmpelsen af skatteundgåelse og samtidig skabe et bedre indre marked for erhvervslivet.

- (9) De strukturelle og institutionelle forhold på arbejds- og produktmarkederne samt velfungerende offentlige forvaltninger er vigtige faktorer for den økonomiske modstandsdygtighed samt for den cykliske, reale og sociale konvergens mellem eurolandene. Robuste økonomiske strukturer forhindrer chok i at få alvorlige og langvarige følger for indtægterne og beskæftigelsen i de enkelte medlemsstater og på tværs af euroområdet. De mindsker således konjunkturudsving og skaber gode betingelser for en varig og inklusiv vækst. En bedre koordinering af gennemførelsen af strukturreformer, især dem, der anbefales i de landespecifikke henstillinger, kan udløse positive afsmittende virkninger i medlemsstaterne og øge reformernes gunstige virkninger.
- (10) Velfungerende arbejdsmarkeder og sociale beskyttelsessystemer er vigtige grundlag for en inklusiv økonomisk vækst, mindsket ulighed og mere robuste økonomier i medlemsstaterne og i euroområdet som helhed. Formålet med *den europæiske søjle for sociale rettigheder*, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017, er netop at sikre opadgående konvergens på området på grundlag af 20 centrale principper, som kan opdeles i tre overordnede grupper: i) lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet ii) retfærdige arbejdsvilkår og iii) social beskyttelse og inklusion.
- (11) Trods reformfremskridt for at øge arbejdsmarkedernes tilpasningsevne er der stadig betydelige forskelle på tværs af euroområdet, som til stadighed skaber udfordringer for et velfungerende euroområde. Veludformede arbejdsmarkedspolitikker, som er fuldt integreret i de sociale beskyttelsessystemer, kan fremme omstilling på arbejdsmarkedet og reintegration, mindske segmenteringen på arbejdsmarkedet, udgøre en effektiv automatisk stabilisator og fremme lige muligheder for alle samt økonomisk og social konvergens. Veltilrettelagte arbejdstidsordninger kan hjælpe med at afbøde chok. Gennem en mere personlig støtte til jobsøgning, uddannelse og omskoling kan der sikres en effektiv og rettidig aktivering af arbejdsløse, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, samtidig med at de, der ikke kan deltage, sikres en passende beskyttelse. Nye ansættelsesformer og nye kontrakttyper skaber udfordringer med hensyn til jobsikkerhed og social beskyttelse. I lyset heraf er det nødvendigt, at lovgivningen om jobbeskyttelse sikrer alle arbejdstagere rimelige og anstændige arbejdsforhold.

- (12) Velfungerende sociale beskyttelsessystemer spiller en afgørende rolle for at fremme inklusive arbejdsmarkeder, sikre en passende indkomststøtte og en hensigtsmæssig social støtte ved at give adgang til tjenester af høj kvalitet. Samtidig er pensionsreformer og politiske tiltag til at forene arbejds- og familieliv også afgørende for at fremme arbejdsmarkedsdeltagelsen. Unødvendige restriktioner af adgangen til arbejde, af de beskæftigedes branchemæssige og geografiske mobilitet samt af adgangen til sociale beskyttelsessystemer bør afskaffes.
- (13) Adgang til uddannelse af høj kvalitet er afgørende for at sikre lige muligheder og forhindre færdigheds- og kompetencemismatch. Det er vigtigt at sikre passende investeringer i menneskelig kapital gennem uddannelses- og videreuddannelsessystemer, som øger mulighederne for livslang læring og sikrer, at kompetenceniveauet svarer til de nuværende og kommende behov på arbejdsmarkedet, for at forbedre økonomiens tilpasningsevne og skabe reel konvergens på længere sigt. Investeringer i kompetencer kan også føre til øget innovation og produktivitet og forbedre konkurrenceevnen, samtidig med at det sikrer social inklusion og mobilitet.
- (14) Reformer af produktmarkederne, som øger konkurrencen, og reformer, som skaber bedre rammer for erhvervslivet og øger kvaliteten af institutionerne (bl.a. et effektivt retssystem, der giver mulighed for at håndhæve kontrakter), fremmer den økonomiske modstandsdygtighed i medlemsstaterne og i euroområdet som helhed. Yderligere integration i det indre marked har vist sig at være den største drivkraft for vækst og konvergens mellem medlemsstaterne. Det indre marked indeholder stadig et stort uudnyttet potentiale, og det kræver en betydelig indsats at fuldende det. Hurtig gennemførelse og bedre håndhævelse af eksisterende lovgivning er også afgørende for at kunne høste fordelene ved det indre marked. Det indre marked for tjenesteydelser (bl.a. finansielle og elektroniske tjenesteydelser, energi og transport) er en tilbageværende udfordring. Ikke desto mindre bør opmærksomheden også rettes mod varemarkederne for at undgå en mulig markedssegmentering. Det digitale indre marked bør bidrage til at fuldende de retlige rammer og således sætte fart i digitaliseringen af den økonomiske aktivitet som et nødvendigt skridt for at øge resultaterne på produktmarkederne og forbedre den globale konkurrenceevne. Det er derfor stadig et fælles mål at fuldføre og gennemføre de forskellige strategier for det indre marked senest i 2018.

- (15) Selv om banksektoren i euroområdet overordnet set er blevet mere robust siden krisen, og bankerne er begyndt at øge deres långivning, er der stadig nogle tilbageværende sårbarheder, som skal tackles. Bankerne er konfronteret med lav rentabilitet. Behovet for at tilpasse bankernes forretningsmodeller, de lave renter og den stigende konkurrence fra andre finansieringsformer presser fortsat bankernes rentabilitet. Det er derfor nødvendigt med en yderligere indsats for at sikre deres langsigtede levedygtighed. Andelen af misligholdte lån er blevet stabiliseret i næsten alle relativt udsatte eurolande eller følger en nedadgående tendens, men forbedringen sker kun langsomt og ujævnt fordelt på tværs af banksektoren. De store andele af misligholdte lån hæmmer bankernes mulighed for at yde lån, hindrer transmissionen af pengepolitikken og begrænser den økonomiske tilpasningsevne. De er desuden en kilde til sårbarhed for banksystemet som helhed og skal tages op på både EU-plan og nationalt plan som fastlagt i den handlingsplan, der blev vedtaget af Rådet i juli 2017. Som annonceret i meddelelsen om bankunionen af 11. oktober 2017 arbejder Kommissionen i øjeblikket på en omfattende pakke af foranstaltninger til at nedbringe den nuværende andel af misligholdte lån og reducere risikoen for, at der ophobes misligholdte lån i fremtiden.
- (16) En styrkelse af ØMU'ens institutionelle udformning kræver som en prioritet, at bankunionen fuldføres, og at der skabes yderligere fremgang med kapitalmarkedsunionen. Der er gjort betydelige fremskridt med oprettelsen af bankunionen, men arbejdet er endnu ikke bragt til ende. I overensstemmelse med køreplanen fra juni 2016, som fastsat i Rådets konklusioner af 16. juni 2016, skal arbejdet med at fuldføre bankunionen fortsætte på områderne risikoreduktion og risikodeling, bl.a. skal der indføres en europæisk indskudsforsikringsordning, og den fælles bagstopper for Den Fælles Afviklingsfond skal gøres operationel senest inden udløbet af fondens overgangsperiode, som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014. Kommissionens nylige meddelelse om fuldførelse af bankunionen søger at fastlægge en strategi for, hvordan der kan indgås en aftale om fuldførelse af bankunionen. Indsatsen for at reducere risiciene yderligere og forbedre risikostyringen i bankerne skal fortsætte. I den forbindelse er det vigtigt hurtigt at arbejde hen imod en enighed om den lovgivningspakke, som Kommissionen fremlagde i november 2016, såvel som at sikre yderligere fremskridt med nedbringelsen af misligholdte lån og arbejde på at gøre fremskridt med hensyn til risikodeling i tråd med Økofinrådets køreplan fra juni 2016.

- (17) Kommissionens hvidbog om Europas fremtid skitserede forskellige scenarier for Unionens fremtid. Kommissionen har derefter bidraget med yderligere debatoplæg, bl.a. oplægget om en dybere ØMU, der bygger på de fem formænds rapport, som foreslog en overordnet vision og en sekvensopdeling af de skridt, der skal til for at fuldføre ØMU'ens arkitektur. Kommissionen fremsatte yderligere forslag i løbet af efteråret 2017.
- (18) Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse er blevet hørt om de beskæftigelsesmæssige og sociale aspekter af denne henstilling,

HENSTILLER, at eurolandene i perioden 2018-2019 træffer foranstaltninger, på egen hånd og i fællesskab i Eurogruppen, med henblik på at:

1. Føre politikker, som understøtter en bæredygtig og inklusiv vækst samt forbedrer modstandsdygtigheden, genoprettelsen af balancen og konvergensen. Gøre væsentlige fremskridt i retning af fuldførelsen af det indre marked, navnlig inden for tjenesteydelser, bl.a. finansielle og elektroniske tjenesteydelser, energi og transport, og ved at gennemføre relevante produktmarkedsreformer på nationalt plan. I betragtning af de gunstige konjunkturer bør alle medlemsstater prioritere reformer, som øger produktiviteten og vækstpotentialet, forbedrer de institutionelle rammer og vilkårene for erhvervslivet, fjerner flaskehalse for investeringer og fremmer innovation, understøtter skabelsen af kvalitetsjob og mindsker uligheden. Medlemsstater med underskud på de løbende poster eller en stor udlandsgæld bør desuden søge at begrænse væksten i enhedslønomkostningerne og forbedre deres konkurrenceevne. Medlemsstater med store overskud på de løbende poster bør derudover skabe betingelser, der fremmer lønudviklingen under hensyntagen til arbejdsmarkedsparternes rolle, og prioritere gennemførelsen af foranstaltninger, som fremmer investeringer, understøtter den indenlandske efterspørgsel og vækstpotentialet og dermed også letter genoprettelsen af balancen.
2. Gennemføre den planlagte, stort set neutrale overordnede finanspolitiske kurs for euroområdet for at bidrage til et afbalanceret policymix. Ramme en passende balance mellem at sikre de offentlige financers holdbarhed, navnlig i tilfælde af høje gældskvoter, og støtte økonomien i fuld overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten og under hensyntagen til finanspolitisk råderum og afsmittende virkninger mellem medlemsstaterne. Udnytte forbedringen af de økonomiske vilkår til at genopbygge finanspolitiske stødpuder, samtidig med at det økonomiske vækstpotentiale fortsat styrkes. Sikre velfungerende nationale budgetrammer. Medlemsstaterne bør føre en politik, der fremmer investeringer og forbedrer kvaliteten og sammensætningen af de offentlige finanser, bl.a. ved hjælp af udgiftsanalyser og ved at vedtage fair skattestrukturer, som fremmer væksten. Medlemsstaterne bør træffe og gennemføre foranstaltninger til at mindske skattens gældsfræmmende virkninger og bekæmpe aggressiv skatteplanlægning for at sikre lige konkurrencevilkår, en fair behandling af skatteyderne og værne om de offentlige finanser og stabiliteten i euroområdet. Det omfatter også det videre arbejde med det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag.

3. Gennemføre reformer, som fremmer skabelsen af kvalitetsjob, lige muligheder og lige adgang til arbejdsmarkedet, retfærdige arbejdsvilkår samt social beskyttelse og inklusion. Reformerne bør tilslige: i) pålidelige arbejdskontrakter, som skaber fleksibilitet og beskytter både arbejdstagere og arbejdsgivere, kombineret med tilstrækkelig støtte i omstillingsperioder og forhindre segmentering på arbejdsmarkedet, ii) effektive og inklusive uddannelsessystemer af høj kvalitet gennem hele livet, som sigter mod at matche kompetencer med behovene på arbejdsmarkedet, iii) effektive aktive arbejdsmarkedspolitikker, der fremmer arbejdsmarkedsdeltagelsen, iv) bæredygtige og tilstrækkelige sociale beskyttelsessystemer, som bidrager til social inklusion og integration på arbejdsmarkedet gennem hele livsforløbet og tager hensyn til nye beskæftigelsesformer og arbejdsforhold, v) problemfri mobilitet på tværs af job, brancher og geografiske områder, vi) velfungerende arbejdsmarkedsdialoger og lønforhandlinger på det rette niveau i overensstemmelse med nationale forhold, vii) en omlægning af skatten væk fra arbejde, især for lavtlønnede og sekundære forsørgere.
4. I overensstemmelse med Rådets (økonomi og finans) køreplan fra juni 2016 fortsat arbejde hen imod en fuldførelse af bankunionen med hensyn til risikobegrænsning og risikodeling, herunder indføre en europæisk indskudsgarantiordning og gøre den fælles bagstopper for Den Fælles Afviklingsfond operationel som aftalt. Styrke den europæiske regulerings- og tilsynsmæssige ramme yderligere for at forhindre ophobningen af risici. Træffe foranstaltninger til at fremskynde reduktionen af omfanget af misligholdte lån markant på grundlag af Rådets (økonomi og finans) handlingsplan og fremme en kontrolleret gældskonsolidering i medlemsstater med store gældsbeholdninger i den private sektor. Videreudvikle kapitalmarkedsunionen med henblik på at fremme væksten i realøkonomien og samtidig værne om stabiliteten på finansmarkederne.
5. Gøre hurtige fremskridt med fuldførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union under hensyntagen til Kommissionens initiativer fra efteråret 2017, i fuld respekt for Unionens indre marked og på en måde, der sikrer åbenhed og gennemsigtighed over for medlemsstaterne uden for euroområdet.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand
